

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o javnih agencijah obsega:

- Zakon o javnih agencijah – ZJA (Uradni list RS, št. 52/02 z dne 14. 6. 2002),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona – EZ-A (Uradni list RS, št. 51/04 z dne 7. 5. 2004).

ZAKON O JAVNIH AGENCIJAH (ZJA)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 1)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen (Predmet urejanja)

Ta zakon ureja javno agencijo kot statusno obliko osebe javnega prava.

Določbe tega zakona se za posamezne agencije ne uporabljajo glede tistih vprašanj, ki so glede na namen ustanovitve urejena s posebnimi zakoni drugače.

2. člen (Javna agencija)

Javna agencija se ustanovi za opravljanje regulatornih, razvojnih ali strokovnih nalog v javnem interesu, če zanje z zakonom ni predvidena druga statusna oblika.

Javna agencija se lahko ustanovi z enim ali več nameni iz prejšnjega odstavka.

Za ustanovitev posamezne javne agencije mora imeti ustanovitelj podlago v posebnem zakonu.

Pristojnosti javne agencije za izdajanje predpisov, posamičnih aktov in opravljanje oblastnih dejanj določa zakon.

Naloge oziroma dejavnosti javne agencije se v skladu z zakonom iz tretjega oziroma četrtega odstavka tega člena določijo z ustanovitvenim aktom.

Pri izvajanju nalog je javna agencija samostojna.

3. člen (Načela delovanja)

Glede zakonitosti, samostojnosti, strokovnosti, politične nevtralnosti, nepristranskosti, uradnega jezika, poslovanja z dokumentarnim gradivom ter drugih vprašanj

poslovanja se za javne agencije uporabljajo določbe zakona o državni upravi in na njegovi podlagi izdanih predpisov.

4. člen (Kriteriji za ustanovitev)

Javna agencija se ustanovi:

- če je s tem omogočeno učinkovitejše in smotrnejše opravljanje nalog iz prvega odstavka 2. člena tega zakona, kot bi bilo v primeru opravljanja nalog v upravnem organu, zlasti če se lahko opravljanje upravnih nalog v celoti ali pretežno financira z upravnimi taksami oziroma plačili uporabnikov, ali
- če glede na naravo oziroma vrsto nalog ni potreben ali ni primeren stalni neposredni politični nadzor nad opravljanjem nalog.

Javna agencija se lahko ustanovi le v primeru, ko z organizacijsko obliko organa v sestavi ministrstva ne bi bilo mogoče uresničiti cilja iz prve alineje prejšnjega odstavka.

II. USTANOVITEV JAVNE AGENCIJE

5. člen (Ustanovitelji)

Javno agencijo lahko ustanovi Republika Slovenija (v nadaljnjem besedilu: država) ali samoupravna lokalna skupnost (v nadaljnjem besedilu: lokalna skupnost) ali zveza samoupravnih lokalnih skupnosti.

Če javno agencijo ustanovi več ustanoviteljev, se njihove medsebojne pravice in obveznosti uredijo s pogodbo in z ustanovitvenim aktom.

V imenu države izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada). V imenu lokalne skupnosti izvršuje pravice in obveznosti ustanovitelja svet lokalne skupnosti ali drug organ, določen s splošnim aktom lokalne skupnosti.

Posamezne odločitve v okviru ustanoviteljskih pravic in obveznosti vladi predlaga ministrstvo, na katerega delovnem področju javna agencija deluje. Če javna agencija deluje na delovnih področjih več ministrstev, odločitve predlagajo ministrstva sporazumno.

6. člen (Način ustanovitve)

Javna agencija se ustanovi z ustanovitvenim aktom, ki ga sprejme ustanovitelj v skladu s tem zakonom in na podlagi posebnega zakona, ki daje podlago za ustanovitev te javne agencije.

Če z zakonom ni drugače določeno, ustanovi javno agencijo v imenu države vlada. V imenu lokalne skupnosti ustanovi javno agencijo svet lokalne skupnosti.

Če je ustanoviteljev več, se javna agencija ustanovi z ustanovitvenim aktom, ki ga sprejmejo vsi ustanovitelji.

Javna agencija pridobi pravno sposobnost z dnem vpisa v sodni register.

7. člen (Ustanovitveni akt)

V ustanovitvenem aktu se določijo:

- ime in sedež javne agencije,
- namen javne agencije,
- naloge oziroma dejavnosti javne agencije,
- sestava organov javne agencije ter število in mandatna doba članov teh organov,
- pristojnosti organov javne agencije,
- razmerja javne agencije do ustanovitelja,
- razmerja javne agencije do drugih subjektov,
- sredstva, ki jih ustanovitelj namenja za ustanovitev in začetek dela javne agencije,
- način financiranja javne agencije,
- odgovornost ustanovitelja za obveznosti javne agencije,
- druga vprašanja, pomembna za ustanovitev in delovanje javne agencije,
- druga vprašanja, za katera ta ali drug zakon določa, da morajo biti urejena v ustanovitvenem aktu.

Če je ustanoviteljev več, se v ustanovitvenem aktu določi način skupnega izvrševanja ustanoviteljskih pravic, skupnega financiranja in nadzora ter posledice prenehanja javne agencije ter druga medsebojna razmerja pri upravljanju javne agencije.

Ustanovitveni akt se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije ali v uradnem glasilu lokalne skupnosti.

8. člen (Pristojnosti ustanovitelja)

Ustanovitelj imenuje in razrešuje direktorja in člane sveta javne agencije, razen v primeru iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona.

Ustanovitelj imenuje vršilca dolžnosti direktorja javne agencije, ki opravlja naloge direktorja do imenovanja direktorja v skladu s tem zakonom.

Ustanovitelj daje soglasje k programu dela in finančnemu načrtu ter k letnemu poročilu in drugim poročilom javne agencije.

Ustanovitelj svojih pravic ne more prenesti na drug organ ali za njihovo izvrševanje izdati javnega pooblastila.

9. člen (Vpis v sodni register)

Ustanovitev javne agencije se vpiše v sodni register. V sodni register se vpišejo podatki, ki se vpisujejo pri vseh subjektih vpisa po zakonu.

Ustanovitelj mora predlogu za vpis javne agencije v sodni register priložiti ustanovitveni akt in sklep o imenovanju prvih članov sveta javne agencije in vršilca dolžnosti direktorja.

10. člen (Ime in sedež)

- Ime javne agencije mora biti v slovenskem jeziku in mora vsebovati:
- kratko označbo namena,
 - poimenovanje "javna agencija",
 - navedbo ustanovitelja.

Če je ustanovitelj več, se kot ime ustanovitelja v imenu uporablja označba, ki jo ustanovitelji določijo v ustanovitvenem aktu.

Sedež javne agencije mora biti v Republiki Sloveniji.

III. ORGANI JAVNE AGENCIJE

11. člen (Organi javne agencije)

Organa javne agencije sta svet javne agencije (v nadaljnjem besedilu: svet) in direktorica oziroma direktor (v nadaljnjem besedilu: direktor).

Zakon lahko določi tudi drugačno poimenovanje organov javne agencije.

1. Svet javne agencije

12. člen (Sestava sveta javne agencije)

Svet ima najmanj tri in največ devet članov.

Člane sveta imenuje in razrešuje, razen v primeru iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona, ustanovitelj za dobo petih let z možnostjo ponovnega imenovanja. Predsednico oziroma predsednika (v nadaljnjem besedilu: predsednika) sveta izvoli svet izmed svojih članov.

Za članico oziroma člana (v nadaljnjem besedilu: člana) sveta je lahko imenovana oseba, ki:

- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo,
- je strokovnjak s področja dela javne agencije,
- ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev,
- izpolnjuje druge z zakonom ali ustanovitvenim aktom določene pogoje.

Člani sveta ne morejo biti:

- osebe, ki so zaposlene v tej javni agenciji,
- funkcionarji v izvršilni veji oblasti in
- osebe, za katere obstaja možnost konflikta med njihovimi zasebnimi interesi in javnimi interesi, ki jih zasleduje javna agencija.

13. člen (Uporabniki v svetu javne agencije)

Člani sveta so lahko tudi predstavniki uporabnikov storitev javne agencije, če tako določi ustanovitelj v ustanovitvenem aktu. V tem primeru število predstavnikov uporabnikov storitev javne agencije ne sme biti manjše od tretjine ter ne večje od polovice članov sveta.

Če so uporabniki storitev organizirani v obliki zbornic, društev ali drugih interesnih združenj, imenuje ustanovitelj člane sveta iz prejšnjega odstavka na njihov predlog, drugače pa na podlagi javnega poziva.

Ustanovitveni akt lahko določi, da člane sveta – predstavnike uporabnikov – izvolijo uporabniki storitev z neposrednim in tajnim glasovanjem

Postopek zbiranja predlogov in kriteriji za izbiro predstavnikov uporabnikov oziroma postopek volitev iz prejšnjega odstavka se uredijo z ustanovitvenim aktom.

14. člen **(Omejitve pri imenovanju predstavnikov uporabnikov)**

Pri imenovanju predstavnikov uporabnikov oziroma pri urejanju načina volitev za člane sveta javne agencije mora ustanovitelj upoštevati zastopanost različnih uporabnikov ali skupin uporabnikov.

Kadar javna agencija dodeljuje finančne spodbude in druga sredstva, za člane sveta ne morejo biti imenovani dejanski ali potencialni prejemniki teh sredstev (v nadaljnjem besedilu: prejemniki sredstev).

V primeru iz prejšnjega odstavka se kot predstavniki uporabnikov za člane sveta imenujejo predstavniki tistih uporabnikov, katerim so storitve prejemnikov sredstev namenjene in ki bodo na podlagi dodeljenih finančnih spodbud in drugih sredstev koristili njihove storitve, če z zakonom ali aktom o ustanovitvi ni določena druga skupina uporabnikov.

15. člen **(Posebne pravice predstavnikov uporabnikov v svetu javne agencije)**

Če v javni agenciji vsi člani sveta, ki predstavljajo uporabnike, soglasno nasprotujejo imenovanju določene osebe za direktorja te javne agencije, svet poleg predloga imenovanja poda tudi ločeno mnenje predstavnikov uporabnikov.

Če javna agencija pridobiva več kot 50% svojih sredstev iz plačil uporabnikov, mora svet na soglasno zahtevo vseh članov, ki predstavljajo uporabnike, ustanovitelju predlagati razrešitev direktorja javne agencije.

16. člen **(Dolžnosti in odgovornosti članov sveta javne agencije)**

Člani sveta morajo pri svojem delu ravnati nepristransko in s skrbnostjo dobrega gospodarstvenika ter varovati poslovno skrivnost javne agencije.

Člani sveta so upravičeni do sejnin ter povračila drugih stroškov, skladno s predpisom, ki ga izda vlada na predlog ministra, pristojnega za finance.

Člani sveta so odgovorni za škodo, ki je nastala kot posledica kršitve njihove dolžnosti.

17. člen **(Odločanje sveta javne agencije)**

Svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov. Če je rezultat neodločen, odloči glas predsednika.

18. člen **(Pristojnosti sveta javne agencije)**

Svet javne agencije:

- skrbi za delovanje javne agencije v javnem interesu,
- sprejema splošne akte javne agencije,
- sprejema program dela in finančni načrt ter letno poročilo in druga poročila javne agencije,
- predlaga imenovanje in razrešitev direktorja javne agencije,
- daje direktorju javne agencije usmeritve in navodila za delo,
- odloča o drugih zadevah, za katere je tako določeno z zakonom ali ustanovitvenim aktom.

Svet oziroma osebe, ki jih svet pooblasti, lahko pregledujejo poslovne knjige in poslovno dokumentacijo javne agencije.

Direktor mora svetu na njegovo zahtevo predložiti poročilo o opravljanju nalog v zvezi z zadevami iz svoje pristojnosti.

2. Direktor

19. člen **(Imenovanje direktorja)**

Direktorja javne agencije imenuje in razrešuje ustanovitelj na predlog sveta javne agencije na podlagi javnega natečaja v skladu s pogoji in kriteriji, določenimi z zakonom in ustanovitvenim aktom. Direktor je imenovan za dobo petih let in je lahko ponovno imenovan.

Za direktorja je lahko imenovana oseba, ki:

- ima najmanj visoko strokovno izobrazbo,
- ima najmanj deset let delovnih izkušenj,
- je strokovnjak na področju dela javne agencije,
- ni bila pravnomočno obsojena zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zavora v trajanju več kot šest mesecev.

Če direktor javne agencije odloča v upravnih stvareh, mora biti državljan Republike Slovenije.

Zakon ali ustanovitveni akt lahko določita tudi dodatne pogoje za imenovanje direktorja.

Če direktorju preneha funkcija, ustanovitelj na predlog sveta do imenovanja novega direktorja, vendar največ za šest mesecev, brez javnega natečaja imenuje vršilca dolžnosti direktorja.

20. člen

(Pristojnost in odgovornosti direktorja)

Direktor zastopa in predstavlja javno agencijo, organizira in vodi delo ter poslovanje javne agencije.

Direktor izdaja pravne akte v posamičnih zadevah iz pristojnosti javne agencije, če z zakonom ni drugače določeno.

Direktor mora zagotoviti, da javna agencija posluje v skladu z zakonom in ustanovitvenim aktom. Pri svojem delu je dolžan varovati poslovne skrivnosti javne agencije.

Direktor odgovarja javni agenciji za škodo, ki jo je povzročil s svojim nevestnim oziroma protipravnim ravnanjem.

21. člen (Javni natečaj za imenovanje direktorja)

Javni natečaj za imenovanje direktorja izvede svet javne agencije v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev. Zoper odločbo o izbiri ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor.

Direktor javne agencije, katere ustanovitelj je Republika Slovenija, je za svoje delo odgovoren pristojnemu ministru in vladi. Direktor javne agencije, katere ustanovitelj je lokalna skupnost, je za svoje delo odgovoren izvršilnemu organu lokalne skupnosti.

Direktor javne agencije sklene z vlado oziroma z izvršilnim organom lokalne skupnosti pogodbo, s katero se za dobo, za katero je bil imenovan, določijo cilji in pričakovani rezultati njegovega dela.

Nadzorstvo nad pravilnostjo izvajanja določb tega zakona o imenovanju direktorja opravlja ministrstvo, pristojno za upravo.

22. člen (Razveljavitev)

Odločba o izbiri kandidatke oziroma kandidata, akt o imenovanju in pogodba o zaposlitvi se razveljavijo, če oseba v trenutku izbire ni izpolnjevala pogojev za imenovanje za direktorja ali če je bilo imenovanje izvedeno brez javnega natečaja.

Za razveljavitev se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev. O razveljavitvi odloča ustrezna komisija za pritožbe, ustanovljena na podlagi zakona o javnih uslužbencih. Če so ustanovitelj javne agencije država in lokalne skupnosti, je pristojna komisija za pritožbe, ki deluje pri vladi.

23. člen (Predčasna razrešitev direktorja in članov sveta javne agencije)

Direktorja se predčasno razreši:

- če to sam zahteva,
- če ne izpolnjuje pogojev za imenovanje,
- če stori dejanje, ki je v zakonu o javnih uslužbencih določeno kot hujša disciplinska kršitev,

- če svoje delo opravlja nevestno, nestrokovno ali se izkaže, da po delovnih in strokovnih kvalitetah ni primeren za opravljanje dela na položaju direktorja,
- če javna agencija ne dosega zadovoljivih delovnih rezultatov oziroma če pri njenem delu prihaja do ponavljajočih se napak ali do težje napake.

Člana sveta se predčasno razreši:

- če to sam zahteva,
- če ne izpolnjuje pogojev za imenovanje,
- če ne opravlja nalog, določenih v zakonu, ustanovitvenem aktu in splošnih aktih javne agencije, oziroma jih opravlja nevestno ali nestrokovno,
- če ravna v nasprotju s svojimi obveznostmi iz 16. člena tega zakona.

24. člen **(Postopek predčasne razrešitve)**

Član sveta in direktor se predčasno razreši z upravno odločbo ustanovitelja. Direktorja razreši ustanovitelj na lastno pobudo ali na predlog sveta.

Za razrešitev direktorja se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev.

25. člen **(Spori v zvezi z razrešitvijo članov organov javne agencije)**

Zoper odločbo o razrešitvi člana sveta in direktorja ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor.

IV. SPLOŠNI AKTI JAVNE AGENCIJE

26. člen **(Akti za delo in poslovanje javne agencije)**

Svet javne agencije poleg splošnih aktov za izvrševanje javnih pooblastil sprejema akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest. Pred sprejemom tega akta mora svet javne agencije pridobiti mnenje reprezentativnih sindikatov v javni agenciji po postopku, ki ga določa zakon, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev.

Javna agencija ima lahko tudi druge akte, s katerimi se urejajo vprašanja, pomembna za delo in poslovanje javne agencije, v skladu z ustanovitvenim aktom.

V. NALOGE IN DEJAVNOSTI JAVNE AGENCIJE

27. člen **(Regulatorne naloge)**

Javna agencija lahko po javnem pooblastilu na podlagi zakona ureja pravna razmerja in odloča v posamičnih stvareh.

Pri izvajanju nalog iz prvega odstavka tega člena izdaja javna agencija splošne akte za izvrševanje javnih pooblastil in upravne odločbe. Splošne akte sprejema svet javne agencije.

Splošni akti javne agencije iz prejšnjega odstavka so predpisi, ki se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije. Javna agencija je dolžna posredovati splošni akt iz prejšnjega odstavka za objavo ustanovitelju.

Ustanovitelj lahko zadrži objavo splošnega akta javne agencije, če meni, da je v nasprotju z ustavo ali zakonom, in predlaga javni agenciji, da o njem ponovno odloči, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če javna agencija vztraja pri svoji odločitvi, splošni akt objavi, ustanovitelj pa lahko zadrži njegovo izvrševanje, če najkasneje v 15 dneh po uveljavitvi splošnega akta vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Sklep ustanovitelja, s katerim zadrži izvrševanje splošnega akta v skladu s prejšnjim odstavkom, se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

28. člen **(Odločanje v javnopravnih stvareh)**

O javnopravnih stvareh iz pristojnosti javne agencije odloča direktor oziroma osebe, ki jih direktor pooblasti v skladu z zakonom o splošnem upravnem postopku.

Zoper odločbo direktorja oziroma pooblaščenih oseb iz prejšnjega odstavka ima stranka pravico do pritožbe. O pritožbi odloča pristojno ministrstvo. Če je ustanovitelj javne agencije lokalna skupnost, odloča o pritožbi pristojni organ lokalne skupnosti, če zakon ne določa drugače.

29. člen **(Razvojne naloge)**

Javna agencija opravlja razvojne naloge v skladu z namenom, zaradi katerega je bila ustanovljena.

Razvojne naloge javne agencije obsegajo predvsem svetovanje, opravljanje strokovnih razvojnih nalog za državne organe, lokalne skupnosti ter fizične ali pravne osebe, sprejemanje ukrepov iz lastne pristojnosti ter razporejanje in dodeljevanje finančnih spodbud in drugih sredstev.

Finančne spodbude in druga sredstva iz prejšnjega odstavka se dodeljujejo v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter ratificiranimi mednarodnimi pogodbami.

30. člen **(Strokovne naloge)**

Javna agencija opravlja strokovne naloge skladno z namenom, zaradi katerega je bila ustanovljena.

Državni organi, organi lokalnih skupnosti ter osebe javnega prava so dolžni za potrebe priprave strokovnih analiz ter drugih vrst obdelav podatkov javni agenciji proti plačilu dejanskih stroškov oziroma proti plačilu po tarifi posredovati podatke, ki jih za njihovo pripravo potrebuje.

31. člen (Nadzorstvene naloge)

Nadzor, ki ga opravlja javna agencija, vključuje nadzor primernosti in strokovnosti dela pravnih ali fizičnih oseb, katerim dodeljuje finančna sredstva ali druge oblike spodbud, ter drugih oseb, za katere zakon tako določa.

O opravljanju nadzora izdaja javna agencija poročila, ki morajo temeljiti na analizi ustrezne dokumentacije in posvetovanju s strankami v postopku. Skupne ugotovitve iz poročila morajo biti objavljene in dostopne javnosti.

32. člen (Druge naloge oziroma dejavnosti)

Javna agencija lahko poleg nalog določenih z zakonom opravlja dejavnosti, ki so povezane z njenim ustanovitvenim namenom oziroma nalogami, ki jih opravlja v javnem interesu, če je tako določeno z ustanovitvenim aktom skladno s posebnim zakonom.

Glede veljavnosti pravnih poslov, sklenjenih izven obsega nalog in dejavnosti javne agencije iz prejšnjega odstavka, se smiselno uporabljajo določbe zakona o gospodarskih družbah.

VI. ODNOSI Z UPORABNIKI

33. člen (Javnost dela)

Javna agencija je dolžna uporabnike svojih storitev (v nadaljnjem besedilu: uporabniki) na primeren način obveščati o svojem delu, nalogah in pristojnostih, o pravicah in obveznostih uporabnikov ter postopkih za njihovo uresničevanje, kot tudi o drugih pomembnih okoliščinah, ki vplivajo na odnose do uporabnikov.

- Pri obveščanju iz prejšnjega odstavka je javna agencija dolžna predvsem:
- v prostorih, v katerih poteka poslovanje z uporabniki, v pisni obliki posredovati v prejšnjem odstavku navedene podatke, med njimi tudi o direktorju javne agencije ter članih njenega sveta kot tudi o imenu in priimku oseb, ki poslujejo z uporabniki ter odgovornih oseb,
 - v prostorih, v katerih poteka poslovanje z uporabniki, v pisni obliki posredovati izjavo o strategiji javne agencije,
 - organizirati ustrezno možnost pridobivanja informacij tudi preko telefona in drugih zvez, za katere je zadostno tehnično opremljena,
 - omogočiti vpogled v poročila o delu javne agencije,
 - organizirati ustrezno možnost dajanja pripomb in predlogov uporabnikov na delo javne agencije, tako v ustni kot tudi telefonski in pisni obliki,
 - v prostorih, v katerih poteka poslovanje z uporabniki, v pisni obliki navesti organ, ki nadzoruje delo javne agencije, ter podatke, ko so potrebni za stik s tem organom.

Za javnost dela iz prejšnjih odstavkov je odgovoren direktor javne agencije.

34. člen (Poslovanje z uporabniki)

Pri poslovanju z uporabniki je javna agencija dolžna zagotoviti uporabnikom primeren in prijazen odnos njenih zaposlenih.

Javna agencija mora organizirati uradne ure za poslovanje z uporabniki v skladu z njihovimi potrebami ter najmanj enkrat tedensko tudi v popoldanskem času, razen če glede na naravo dela to ni potrebno in je to določeno z ustanovitvenim aktom.

Javna agencija mora najmanj enkrat letno ugotoviti mnenje uporabnikov o njenem delu ter o možnih predlogih glede storitev in ustreznih izboljšav. Če je to mogoče, mora agencija v ugotavljanje mnenja poleg obstoječih vključiti tudi druge potencialne uporabnike njenih storitev.

O ugotovitvah iz prejšnjega odstavka izda agencija poročilo, ki je sestavni del poročila o doseženih ciljih in rezultatih javne agencije.

35. člen **(Obraznava pripomb in predlogov uporabnikov)**

Pripombe in predloge uporabnikov v zvezi z delom javne agencije obravnava uslužbenec, ki ga za to pooblasti svet javne agencije.

Oseba iz prejšnjega odstavka o svojih ugotovitvah obvešča svet ter osebe, na katere se te ugotovitve nanašajo, po lastni presoji pa tudi uporabnika, ki je predlog ali pripombo podal.

Zoper osebo iz prvega odstavka tega člena ni mogoče izreči ukrepa prenehanja delovnega razmerja na podlagi disciplinskega ali drugega postopka ali prerazporediti na drugo delovno mesto brez soglasja sveta javne agencije.

VII. PROGRAM DELA IN POROČANJE JAVNE AGENCIJE

36. člen **(Program dela)**

V letnem programu dela javne agencije se določijo cilji in naloge, ki jih bo javna agencija zasledovala in opravljala v posameznem letu v skladu s programi ustanovitelja, ter način njihovega doseganja oziroma izvrševanja.

Programu dela mora biti priložena kratka izjava o večletni strategiji razvoja javne agencije, ki mora poudariti prispevek agencije k splošnemu nacionalnemu razvoju, ukrepe za zagotavljanje kvalitetnih storitev nasproti javnosti in uporabnikom ter ukrepe za zagotavljanje učinkovite porabe sredstev.

Dodatne obvezne sestavine programa dela se lahko določijo z zakonom, ustanovitvenim aktom, z uredbo vlade ali odlokom lokalne skupnosti.

37. člen **(Poročanje javne agencije)**

Javna agencija poroča ustanovitelju o doseženih ciljih in rezultatih, o izvrševanju finančnih načrtov ter o izidu poslovanja skladno z zakonom o javnih financah (Uradni list RS,

št. 79/99, 124/2000, 79/2001 in 30/2002) in zakonom o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99 in 30/2002-ZJF-C).

Obveznost priprave dodatnih poročil, njihovo vsebino ter rok za njihovo predložitev se lahko določi z zakonom, z ustanovitvenim aktom ali v pogodbi o financiranju.

Direktor mora ustanovitelju na njegovo zahtevo predložiti poročilo o delovanju in poslovanju javne agencije ter izvrševanju nalog iz pristojnosti agencije.

VIII. FINANCIRANJE

38. člen (Sredstva za začetek dela)

Ustanovitelj mora v skladu z ustanovitvenim aktom zagotoviti javni agenciji potrebne prostore, opremo in sredstva za začetek dela.

Prostori in oprema ostanejo v lasti ustanovitelja in se prenesejo v uporabo in upravljanje javne agencije.

39. člen (Financiranje javne agencije)

Prihodki za delo javne agencije so:

- sredstva proračuna, pridobljena na podlagi pogodbe, sklenjene s pristojnim ministrstvom oziroma lokalno skupnostjo,
- prihodki, pridobljeni s prodajo blaga in storitev, in
- drugi prihodki.

40. člen (Tarifa)

Če javna agencija opravlja storitve za posameznike in pravne osebe proti plačilu, izda tarifo, s katero določi višino plačil za storitve, ki jih opravlja javna agencija.

Višina plačil za storitve, ki jih opravlja javna agencija, se določi glede na potrebno pokrivanje stroškov posamezne storitve javne agencije ter glede na načrtovane cilje in naloge, določene v programu dela javne agencije.

Tarifa vsebuje posebno obrazložitev, v kateri se navede razloge za sprejem ali spremembo te tarife ter cilje, ki bi jih na ta način dosegli.

Tarifa je splošni akt agencije, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Skupaj s tarifo se objavi tudi obrazložitev iz prejšnjega odstavka.

41. člen (Postopek izdaje ali spremembe tarife)

Pred izdajo ali spremembo tarife je potrebno ugotoviti stroške posamezne storitve javne agencije. Pri oblikovanju tarife ali njenih sprememb je potrebno natančno opredeliti vire financiranja posameznega dela stroškov te storitve.

Pred izdajo ali spremembo tarife se določi rok, ki ne sme biti krajši od 15 dni in ne daljši od dveh mesecev, v katerem se pozove uporabnike storitev, da podajo svoje mnenje, pripombe in predloge glede načrtovane izdaje ali sprememb tarife. V tem času se lahko opravijo tudi medsebojni razgovori.

Za izdajo ali spremembo tarife je potrebno pridobiti soglasje ustanovitelja. Tarifa prične veljati po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

42. člen (Prejemnik taks)

Upravne takse za spise in dejanja v upravnih in drugih javnopravnih stvareh so prihodek proračuna.

43. člen (Odgovornost za obveznosti javne agencije)

Javna agencija je odgovorna za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem.

Ustanovitelj javne agencije je odgovoren za obveznosti javne agencije, če agencija ne bi mogla poravnati obveznosti iz svojega premoženja, ali če bi bilo s poravnavo obveznosti resno ogroženo opravljanje nalog javne agencije.

44. člen (Presežek prihodkov nad odhodki)

Presežek prihodkov nad odhodki javna agencija:

- uporabi za opravljanje in razvoj dejavnosti ali
- uporabi za plačilo delovne uspešnosti zaposlenih v javni agenciji v skladu z zakonom ali
- vplača v proračun ustanovitelja.

O uporabi presežka prihodkov nad odhodki in o pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki odloča svet javne agencije na predlog direktorja in v soglasju z ustanoviteljem.

45. člen (Zadolževanje)

Javna agencija se sme v skladu z zakonom zadolžiti samo, če je to določeno v finančnem načrtu, in če so izpolnjeni pogoji iz zakona o javnih financah.

IX. RAČUNOVODSTVO IN PREDLOŽITEV LETNIH POROČIL

46. člen (Splošna določba)

Javna agencija mora voditi računovodstvo in predložiti letna poročila skladno z zakonom o računovodstvu, zakonom o javnih financah in predpisi, izdanimi na njihovi podlagi.

Letno poročilo javne agencije mora pregledati pooblaščen revizor.

V sistem enotnega zakladniškega računa iz 61. člena zakona o javnih financah so s svojimi računi vključene tudi javne agencije.

X. NADZOR

47. člen (Nadzor nad uporabo sredstev)

Nadzor nad zakonitostjo, namembnostjo, učinkovito in uspešno rabo sredstev javne agencije opravlja računsko sodišče.

48. člen (Nadzor nad delom in poslovanjem)

Nadzor nad zakonitostjo, učinkovitostjo in uspešnostjo dela javne agencije opravlja ministrstvo, na delovnem področju katerega javna agencija deluje, oziroma uprava lokalne skupnosti.

Ministrstvo, pristojno za finance, opravlja v javnih agencijah nadzor nad izvajanjem predpisov, ki urejajo javne finance, predpisov, ki urejajo finančno, materialno in računovodsko poslovanje javnih agencij, zakonitostjo, namenskostjo in smotrnostjo uporabe sredstev, pridobljenih iz proračuna, ter nad upravljanjem s premoženjem v lasti ali uporabi javne agencije.

Ministrstvo, pristojno za upravo, opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov o upravnem postopku, poslovnem času, uradnih urah, poslovanju s strankami, poslovanju z dokumentarnim gradivom in zagotavljanju javnosti delovanja.

XI. PRENEHANJE JAVNE AGENCIJE

49. člen (Prenehanje)

Javna agencija preneha:

- če se s pravnomočno odločbo ugotovi ničnost vpisa javne agencije v sodni register,
- če ustanovitelj sprejme akt o prenehanju javne agencije, ker so prenehale potrebe oziroma pogoji za opravljanje namena, za katero je bila agencija ustanovljena,
- če se javna agencija pripoji ali spoji z drugo pravno osebo ali razdeli v dve ali več pravnih oseb,
- v drugih primerih, določenih z zakonom ali aktom o ustanovitvi.

V primeru prenehanja javne agencije se opravi postopek likvidacije javne agencije v skladu z zakonom.

Zakon o javnih agencijah – ZJA (Uradni list RS, št. [52/02](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»XII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

50. člen

(Uporaba zakona za obstoječe agencije)

Za Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Agencijo za zavarovalni nadzor, Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije, Agencijo za energijo in Agencijo Republike Slovenije za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij se uporabljajo določbe posebnih zakonov in naslednje določbe tega zakona:

- 3. člena,
- tretjega odstavka 5. člena,
- tretjega odstavka 16. člena,
- drugega, tretjega in četrtega odstavka ter smiselno petega odstavka 19. člena,
- četrtega in petega odstavka 20. člena,
- 21. člena, pri čemer javni natečaj izvede posebna natečajna komisija, ki jo imenuje uradniški svet; določbe člena se ne uporabljajo za Agencijo Republike Slovenije za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij,
- 22. člena, pri čemer se ta določba ne uporablja za direktorje, ki so na položaju ob uveljavitvi tega zakona,
- prvega odstavka 23. člena, pri čemer se določba prvega odstavka uporablja skupaj z razlogi za razrešitev, določenimi s posebnimi zakoni oziroma na njihovi podlagi,
- prve, druge in tretje alinee tretjega odstavka 23. člena za Agencijo za zavarovalni nadzor in Agencijo za trg vrednostnih papirjev, pri čemer se te določbe uporabljajo skupaj z razlogi za razrešitev, določenimi s posebnimi zakoni oziroma na njihovi podlagi,
- prvega stavka prvega odstavka 24. člena, pri čemer upravno odločbo izda organ, pristojen za razrešitev,
- drugega odstavka 24. člena,
- 25. člena,
- 33. člena,
- 34. člena,
- 35. člena,
- 36. člena,
- 37. člena,
- 47. člena in
- 48. člena, razen za Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije, pri čemer ministrstvo opravlja le nadzor nad zakonitostjo dela agencije.

Ta zakon se v celoti uporablja za Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Javne agencije iz tega člena morajo uskladiti svoje splošne akte z določbami tega zakona, navedenim v prvem odstavku tega člena, v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati omejitev, določena v prvem odstavku 259. člena zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 13/2000, 91/2000 – popravek in 21/2002) in prvem odstavku 302. člena zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/99), da se lahko direktorja agencije imenuje samo izmed članov strokovnega sveta.

51. člen

(Zaposleni v javni agenciji)

Za določitev plač zaposlenih v javnih agencijah se do začetka uporabe zakona, ki bo uredil sistem plač v javnem sektorju, smiselno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo plače v državni upravi.

Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za zaposlene v obstoječih javnih agencijah, ki imajo sklenjene pogodbe o zaposlitvi pod drugačnimi pogoji.

52. člen
(Sprejem podzakonskega predpisa)

Vlada sprejme predpis iz drugega odstavka 16. člena najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

53. člen
(Uporaba nekaterih določb tega zakona)

Določbe 21. in 22. člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem, ko se začne uporabljati zakon o javnih uslužbencih. Do začetka uporabe zakona o javnih uslužbencih, se za javni natečaj za imenovanje direktorja uporablja zakon o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91, 18/91, 22/91, 2/91-I, 4/93, 18/94 – ZRPJZ, 70/97, 87/97 – ZPSDP in 38/99) in na njegovi podlagi izdani predpisi.

Do začetka uporabe zakona o javnih uslužbencih se za kršitve iz tretje alineje prvega odstavka 23. člena tega zakona štejejo dejanja, ki so določena kot težje disciplinske kršitve po zakonu o delavcih v državnih organih, postopek razrešitve direktorja pa se izvaja skladno z zakonom o delavcih v državnih organih.

54. člen
(Uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah energetskega zakona – EZ-A (Uradni list RS, št. [51/04](#)) spreminja 50. člen zakona tako, da se glasi:

»50. člen
(Uporaba zakona za obstoječe agencije)
([delno prenehal veljati](#))

Za Agencijo za trg vrednostnih papirjev, Agencijo za zavarovalni nadzor, Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije, Agencijo za energijo in Agencijo Republike Slovenije za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij se uporabljajo določbe posebnih zakonov in naslednje določbe tega zakona:

- 3. člena,
- tretjega odstavka 5. člena,
- tretjega odstavka 16. člena,
- drugega, tretjega in četrtega odstavka ter smiselno petega odstavka 19. člena,
- četrtega in petega odstavka 20. člena,

- 21. člena, pri čemer javni natečaj izvede posebna natečajna komisija, ki jo imenuje uradniški svet; določbe člena se ne uporabljajo za Agencijo Republike Slovenije za revidiranje lastninskega preoblikovanja podjetij,
- 22. člena, pri čemer se ta določba ne uporablja za direktorje, ki so na položaju ob uveljavitvi tega zakona,
- prvega odstavka 23. člena, pri čemer se določba prvega odstavka uporablja skupaj z razlogi za razrešitev, določenimi s posebnimi zakoni oziroma na njihovi podlagi,
- prve, druge in tretje alinee tretjega odstavka 23. člena za Agencijo za zavarovalni nadzor in Agencijo za trg vrednostnih papirjev, pri čemer se te določbe uporabljajo skupaj z razlogi za razrešitev, določenimi s posebnimi zakoni oziroma na njihovi podlagi,
- prvega stavka prvega odstavka 24. člena, pri čemer upravno odločbo izda organ, pristojen za razrešitev,
- drugega odstavka 24. člena,
- 25. člena,
- 33. člena,
- 34. člena,
- 35. člena,
- 36. člena,
- 37. člena,
- 47. člena in
- 48. člena, razen za Agencijo za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošto Republike Slovenije, pri čemer ministrstvo opravlja le nadzor nad zakonitostjo dela agencije.

Ta zakon se v celoti uporablja za Agencijo Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

Javne agencije iz tega člena morajo uskladiti svoje splošne akte z določbami tega zakona, navedenim v prvem odstavku tega člena, v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati omejitev, določena v prvem odstavku 259. člena zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 13/2000, 91/2000 – popravek in 21/2002) in prvem odstavku 302. člena zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 56/99), da se lahko direktorja agencije imenuje samo izmed članov strokovnega sveta.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»88. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe o določitvi upravičenih odjemalcev pa se začnejo uporabljati 1. julija 2004.

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati določbe 50. člena zakona o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/02) v delu, ki se nanaša na Agencijo za energijo.«.